

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

Ryhmä: 8
FCI:n numero: ei FCI-rotu
Hyväksytty: ZKWP 1.1.2017
Kennelliitto 28.2.2023

PUOLANMETSÄSTYSSPANIELI
(POLSKI SPANIEL MYSLIWSKI)
Alkuperämaa: Puola

1/6

Pohjoismainen Kennelunioni
Dansk Kennel Klub
Hundarektarfélag Íslands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

KÄYTTÖTARKOITUS: Ylös ajava koira, jota käytetään lintujen ja pienriistan, joskus myös petoeläinten metsästykseen. Myös erinomainen jäljestäjä ja noutava koira. Työskentelee intohimoisesti niin maalla kuin kaislikoissa ja tiheiköissä vesi-lintuja karkottaen.

FCI:N LUOKITUS: Ei FCI-rotu

LYHYT HISTORIAOSUUS: Ensimmäiset maininnat spanieleilla metsästyksestä puolalaisessa kirjallisuudessa ovat peräisin 1800-luvulta: spanielit seurasivat jalkaisin liikkuvia metsästäjiä, ajoivat sorsia ylös kaislikoista ja noutivat riistaa. Silloisen Puolan alueelle tuotiin metsästyskoiriksi erilaisia spanieleita (pääasiassa springer- ja cockerspanieleita mutta myös yksittäisiä sussexin- ja fieldspanieleita) ja myös englantilaisia ja ranskalaisia ajokoiria.

1900-luvun alussa August Sztolcman kirjoitti, etteivät nämä koirat voineet liikkua liian kauas metsästäjästä, mikä on hyvin tärkeää koska spanielien tehtävänä ei ollut seisoa lintuja vaan ajaa ne ylös tiheiköistä metsästäjän ampumaetäisyydelle. Nämä kaikki rodut palvelivat samaa tarkoitusta ja August Sztolcmanin mielestä ne olisi voinut hyvin sulauttaa yhdeksi yhdistetyksi roduksi.

Kaukana Siperiassa kuuluisa Koziell-Poklewskin suku metsästi spanieleilla ja myös kasvatti niitä. Nykyisen Ukrainan alueella asunut Emeryk Nowicki kasvatti sussexinspanieleita, ja sieltä niitä levisi Puolaan ja Venäjälle.

Tunnetuin nimi oli ruhtinatar Izabella Radziwill, joka kasvatti Polesien alueella Mankiewiczen tilalla spanieleita IWA-kennelnimellä. Hän toi maahan monia arvokkaita springerspanieleita, näistä merkittävin oli Rolick of Harting, Englannin valio ja metsästyskoevoittaja 1930-luvulla. Ruhtinatar omisti kuuluisan englantilaisen "of Ware" -kennelin kasvattamia springer- ja cockerspanieleita, mahdollisesti myös walesinspringerspanieleita. Kenraali Carton de Wiart toi myös Englannista springerspanieleita asuessaan Mankiewiczessa. Kennel jatkoi toimintaansa vuoteen 1939 saakka, ja sodan puhjettua sen koirat otettiin haltuun ja vietiin kauas Venäjälle. Niiden erinomaisista käyttöominaisuuksista kerrotaan edelleen tarinoita.

Ranskalaisista koiraroduista on vähemmän tietoja. Vuonna 1933 Stefan Blocki kirjoitti, että niitä esiintyy satunnaisesti Puolassa, useimmiten aiemmin Venäjälle kuuluneilla alueilla; ne olivat yleensä herkempiä kuin englantilaiset ja saksalaiset koirat ja vaativat totuttamista. Niiden karvepeite oli useimmiten punaruskea kimo, jossa oli laikkuja tai valkoisia merkkejä. Tämä väritys, joka periytyi niiden kantakoirista, oli metsästäjien suosiossa koska se sulautui hyvin metsän väreihin ja koirat olivat siten huomaamattomampia karkottamalleen riistalle.

1980-luvun alussa pienriistan runsaus ja yleinen elämisen niukkuus lisäsi kiinnostusta pieniin metsästyskoirarotuihin, ja spanielit osoittautuivat juuri sopiviksi. Tuohon aikaan spanieleista kiinnostui myös tri Andrzej Krzywinski, joka oli tutkija, luonnontieteilijä, metsästäjä, käyttökoetuomari ja "z Szerokiego Boru" -kennelin omistaja. Häntä kiinnostivat erityisesti Puolan itäisissä osissa säilyneet koiratyypit,

joita oli siellä käytetty metsästykseen ja jotka vastasivat metsästäjien keskuudessa sukupolvelta toiseen periytyneitä kuvauksia. 1990-luvulla alkaneessa puolalaisen spanielin jalostusohjelmassa on painotettu käyttöominaisuuksia, luonnetta, metsästysintoa ja ulkomuotoa.

YLEISVAIKUTELMA: Keskikokoinen, tiivisrakenteinen, kohtuullisen vankka-luustoinen koira, hyvin liikkuvainen ja sitkeä vaikeissakin maastoissa niin pelloilla, niityillä, soilla, kaislikoissa kuin vedessäkin. Raajat ovat melko voimakasluustoiset. Korvat ovat riippuvat ja hapsuttuneet, hapsuja on myös hännässä, vatsan alla ja raajojen takaosassa. Väritys on useimmiten suklaanruskea kimo, jossa on eri sävyisiä laikkuja (ruskea pigmentti), harvemmin mustakimo. Joskus koiralla voi myös olla kellertävänruskeat tan-merkit. Tyypillinen piirre on valkoinen hännänpää.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA: Keskikokoinen koira (soveltuu liikkumaan huomaamattomasti pensaikoissa ja korkeassa ruohikossa), mittasuhteiltaan suora-kaide, säkäkorkeuden ja rungon pituuden suhde on 9:10–12; nartut voivat olla hieman pitempiä. Kallo-osan ja kuono-osan suhde on 1:1. Etäisyys maasta kyynärpäähän on puolet säkäkorkeudesta. Hyvin erottuva säkä saa keskipituisen kaulan vaikuttamaan pitemmältä.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Tasapainoinen ja itsevarma, rohkea ja aktiivinen työssään; erinomainen ja väsymätön työskentelijä vaikeassa maastossa ja vedessä. Älykäs ja oppivainen. Riistaa jäljestäessään liikkuu matalana odottaen käskyä ajaa riista ylös hyppien ja haukkuen. Ei aggressiivinen, mutta voi olla varautunut vieraita kohtaan. Erinomainen metsästyskoira, hyvä seuralainen ja vahti. Ystävällinen ihmisille ja tutuille lapsille.

PÄÄ: Jalo, melko kookas mutta runkoon nähden sopusuhtainen.

Kallo: Yhtä pitkä kuin kuono mutta hieman kaareva, niskakyyhmy on selvästi erottuva.

Otsapenger: Hieman erottuva.

Kirsu: Musta tai ruskea karvapeitteen värin mukaan; kookas ja hieman ulkoneva. Avoimet, liikkuvat sieraimet.

Kuono: Täyteläinen, syvä ja hieman tylppä, kuonon ylälinja on suora. Kuonontyvi on hyvin täyttynyt ja kauniisti meislautunut silmien alta.

Huulet: Ylähuuli on paksu ja hieman riippuva, peittää selvästi melko tiiviin alahuulen. Huulipigmenti on karvapeitteen väriin sointuva. Suupieli on selvästi erottuva ja siinä on selvä poimu.

Leuat / hampaat: Hampaat valkoiset ja melko kookkaat. Leuat ovat melko leveät ja hammasrivit lähes yhdensuuntaiset, etuhammasrivi on aavistuksen kaareva. Leikkaava purenta, tasapurenta hyväksytään. Täysi hampaisto on toivottava mutta ei pakollinen.

Posket: Melko litteät, kuitenkin täyteläiset, selvästi meislautuneet silmien alta ja sulautuvat kauniisti kalloon.

Silmät: Keskikokoiset, eivät liian syvällä sijaitsevat, mantelinmuotoiset tai kolmiomaiset. Ilme on ystävällinen, silmänvalkuainen ei näy. Väritään hasselpähkinänruskeat (vaaleasta tummaan), karvapeitteen väriin sointuvat. Silmäluomet tiiviit ja melko paksut.

Korvat: Poskenmyötäisenä riippuvat, ulottuvat yleensä kirsuun. Kiinnittyneet silmän ulkonurkan tasolle tai hieman korkeammalle. Korvat eivät ole tyvestään kovin leveät ja levenevät hieman kohti pyöristynyttä kärkeä. Korvia peittää melko pitkä karva, joka muodostaa hapsut. Työskentelevän tai valppaan koiran korvat ovat liikkuvaiset ja korvantyvi kohoaa hieman.

KAULA: Keskipitkä, lihaksikas ja poikkileikkaukseltaan soikea, liittyy tiiviisti rintakehään. Niskalinja sulautuu kauniisti säkään. Kaulanahka on tiivistä, ei riippuvaa eikä poimuista.

RUNKO:

Ylälinja: Sulavalinjainen, ei painunut eikä selvästi köyristyvä.

Säkä: Selvästi erottuva, liittyy sulavasti niskalinjaan ja selkään. Uroksilla säkä on korkeampi ja selvemmin erottuva.

Selkä: Suora, ei notko eikä köyry; melko leveä ja hyvin lihaksikas.

Lanne: Leveä, keskipitkä ja lihaksikas. Hieman pyöristyvä lanne hyväksytään. Vanhemmilla, aktiivisesti työskentelevillä koirilla selkä voi olla hieman painunut.

Lantio: Melko leveä ja lihaksikas, suora tai hyvin loivasti kohti hännäntyveä laskeva.

Rintakehä: Syvä, aikuisella koiralla usein kynnänpään alapuolelle ulottuva, ja melko pitkä. Hyvin tilava, kylkiluut pitkät ja viistot. Rungon pituus johtuu rintakehän pitiudesta.

Alalinja ja vatsa: Vatsalinja on vain hieman kohoava, kupeet täyteläiset ja lyhyet.

HÄNTÄ: Keskipitkä, ei liian korkealle kiinnittynyt, ulottuu vähintään kinnerniveleen ja kohtuullisen tiheäkarvainen. Hännänpää on usein vaalea. Hännän alapuolella on niukka, ei liian pitkä hapsutus. Rauhallisen koiran häntä on matalalla ja kaartuu hieman ylöspäin, aktiivisen koiran häntä voi kohota hieman selkälinjaa korkeammalle.

RAAJAT

ETURAAJAT:

Yleisvaikutelma: Edestä katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset. Etäisyys kynnänpäästä maahan on puolet säkäkorkeudesta.

Lavat: Melko lyhyet ja viistot, hyvin lihaksikkaat ja tiiviit. Olkanivelen kulmaus ei ole kovin avoin.

Olkavarret: Suunnilleen lapaluun pituiset tai lyhyemmät. Viistot ja rungonmyötäiset.

Kyynärpäät: Kevyesti rungonmyötäiset, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset, keskenään yhdensuuntaiset.

Kyynärvarret: Suorat, kuivat, melko vahvaluustoiset ja sileät, poikkileikkaukseltaan soikeat, pitemmät kuin olkavarret.

Ranteet: Kuivat, tiiviit ja sileät, hyvin muodostuneet ja kyhmyttömät.

Välikämmenet: Kuivat, saman paksuiset kuin ranne ja kyynärvarsi. Sivusta katsottuna pystyt tai vain hieman viistot.

Etukäpälät: Melko pitkät varpaat ovat joustavat, hieman kaartuneet, päkiät suuret, paksut ja tiiviit. Kynnet ovat lyhyet ja melko paksut, karvapeitteen väriin sointuvat. Varpaissa ja niiden välissä on pitempää karvaa, joka muodostaa "tossut".

TAKARAAJAT:

Yleisvaikutelma: Takaa katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, sivusta katsottuna hyvin kulmautuneet ja asettuvat hieman koiran taakse.

Reidet: Ei liian pitkät, leveäasentoiset ja erittäin lihaksikkaat.

Polvet: Nivel on kuiva ja selväpiirteinen, selvästi kulmautunut.

Sääret: Suunnilleen samanpituiset tai lyhyemmät kuin reidet, lihaksikkaat.

Kintereet: Selväpiirteiset ja kuivat, kyhmyttömät ja selvästi kulmautuneet.

Väljalat: Keskipitkät, kuivat, sileät ja joustavat, pystysuorat.

Takakäpälät: Tiiviit, soikeahkot, varpaat lyhyemmät kuin etukäpälässä, muuten kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Ravi on vapaata, joustavaa ja ketterää, raajat liikkuvat yhdensuuntaisesti ja vapaasti melko pitkin askelin, mutta käpälät eivät kohoa korkealle. Liikkeen tulee olla taloudellista. Metsästäjän kanssa työskennellessään koira liikkuu vaivattomasti ja nopeasti, matalana ja välillä ryömien, välillä vaihtaa nopeasti suuntaa, pysähtyy tai hyppii eteenpäin.

NAHKA: Ei liian paksu, tiiviisti rungonmyötäinen. Ei poimuja, rypyjä tai löysää kaulanalusnahkaa. Kauttaaltaan vaihtelevan pituisen karvan peittämä.

KARVAPEITE:

Karva: Keskipitkää mutta ei liian pitkää päässä ja rungossa, suoraa ja pehmeää, säänkestävää ja peittää koiran kauttaaltaan. Kaksinkertainen karvapeite. Pitempi karva muodostaa hapsut korvissa, raajojen ulko- ja takasivuilla, eturinnassa, polvitaipeessa, vatsan alla ja hännän alapuolella. Ei kiharaa eikä laineikasta.

Väri: Useimmiten kimo, jossa eri kokoisia ja -muotoisia laikkuja. Yleisin väri on eri sävyinen suklaanruskea (jossa ruskea kirsu), joskus mustakimo. Esiintyy myös valkoista pohjaväriä, jossa on ruskeita tai mustia laikkuja ja vähäistä kimoväriä, tämäkin on tyypillinen, joskin harvinaisempi väritys. Koiralla voi myös olla kellertävänruskeat tan-merkit. Tyypillinen piirre on valkoinen hännänpäätä.

KOKO:

Säkäkorkeus: Urokset 43–48 cm, $\pm$ 2 cm
Nartut 39–44 cm, $\pm$ 2 cm.

Paino: 12–26 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin sekä kykyyn toimia perinteisessä käyttötarkoituksessa.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Epätyypillisuus

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.